

# SAVA

Izaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vsa druge države in Ameriko K 5.60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inserate, naročnino, reklamacije pa na upravništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovoljivo frankirati. Brezumni dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — **Inserati:** štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavi: „Sava“, Kranj  
Čekovni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.

## Svetovna vojna.

### Avstrijsko-srbska vojna.

#### Na južnem bojišču napredujejo naše operacije proti Lazoravcu.

Z južnega bojišča poročajo uradno z dne 20. novembra: Parcijelni boji na celi fronti. Napad na utrjeno pozicijo pri Lazoravcu ugodno napreduje. Včeraj smo vjeli 7 častnikov in 660 mož. Neugodno vreme; na hribih 1 meter snega, v nižinah poplave.

#### Zmagovito prodiranje v Srbijo.

Močne naše čete so že prekorale Kolubaro. Vendar se nasprotnik še upira na raznih, dobro utrjenih pozicijah. Naše prodiranje sicer zavirajo a ne zadržujejo omehčana tla, iz struge izstopivše reke, v hribih pa meter visok sneg. Poizvedovalni oddelki so v zadnjih dveh dneh zopet vjeli 2440 sovražnikov.

Skupno število v bojih od 6. novembra sem vjetih sovražnikov znaša 13.000.

#### Prodiranje v Srbijo.

Srbski glavni stan sporoča, da bo srbska vojska vzhodno od Kolubare sprejela novo bitko. Smo so si torej med ameksijsko krizo ustvarili močne utrdbe na črti Veliki Sobot-Arangičlovac-Gornji Milanovac, ki obstoje iz več obrambnih črt, ki leže druga za drugo. Tu se je srbska vojska tudi zbrala začetkom vojne. Za vrhovno poveljništvo naših čet v Srbiji ta nameravana srbska defenziva ni mogla obsegati nobenega presenetenja. Računalo je naše armadno vodstvo s to defenzivo, ko je poslalo večje kolone v smeri na Valjevo in južno od Valjeva. Ko so naši zasedli Valjevo in Obrenovac, je odredil fzm. Potiorek delno novo grupacijo svojih čet. Frontalne napade na močne srbske utrdbe je hotel svojim četam prihraniti. Kljub temu pa je bilo vendar umestno na nekaterih krajih srbsko fronto s silo napasti, da ti napadi preprečijo drugačno razporedbo srbskih čet. Naskok na vrhove vzhodno od Lazarevca je imel ta namen. Zopet otežkoča operacije silno neugodno vreme. Nižina ob Kolubari in Tamnavcu je popolnoma preplavljena. Na vrhovih leži meter visok sneg. Kljub temu naš napad napreduje po načrtu.

#### Poskušen vpad Črnogorcev v Dalmacijo.

Črnogorci so v zadnjem času poskušali vpadeti v Dalmacijo in so zlasti v smeri na Grab, južno od Trebinja poskušili sunek, ki bi se bil moral raztegniti potem v smeri na Dubrovnik. Od tod, kakor pri drugih malih spopadih, so jih naše obmejne čete brez velikih težkoč pognale čez mejo nazaj. Črnogorci so imeli v tem boju resne izgube na moštvu. V Boki so Črnogorci zadnje tedne nadaljevali obstreljevanje Kotora in naših višinskih pozicij ter so potratili mnogo municije. Obstreljevanje je trajalo večkrat 24 ur neprenehoma. Črnogorci so pri tem prizadejali Kotoru le malo škode.

### Avstrijsko-ruska vojna.

#### Težke izgube pred Przemyslom.

Tudi včeraj sta imeli zavezniči na ruskem Poljskem povsodi uspehe. Odločitve še ni bilo. Pred Przemyslom je imel sovražnik pri takoj odbitem poskusu, spraviti močnejše varovalne čete bližje do južne trdnjavske fronte, težke izgube.

#### Ruski obkoljevalni poskusi pred Przemyslom odbiti.

V ruski Poljski še ni odločitve. Zavezniški armadi nadaljujeta napade vzhodno od Krakova.

Pri zavzetju kraja Pilice so naše čete 22. t. m. vjele 2400 sovražnikov. Ogenj naše težke artilerije močno učinkuje. Ruske čete, ki so prekorale spodnji tok reke Dunajec, niso mogle prodrati. Vojni položaj je dovedel do tega, da smo posamne Karpatke gorske prelaze začasno prepustili Rusom. Dne 20. novembra je izpad iz Przemysla potisni obkoljevalne čete pred zapadno in južno trdnjavske fronte daleč nazaj. Nasprotnik se sedaj zadržuje izven strelne daljave naših topov.

#### Zaveznička.

Berolinsko časopisje poudarja skupnost postopanja nemške in avstrijsko-ogrške armade na zapadnem Poljskem. Opozarjajoč, da zvezne vojne prej niso imele posebnega ugleda, naglašá list, da so sedaj take razmere na nemški kakor na avstrijski strani popolnoma drugačne. List izvaja: Med obema armadama vlada popolno soglasje in tako tudi med njiju voditelji. Dokaz tega je doseđani potek vojni dogodkov na vzhodnem bojišču. Zlasti je treba naglašati, da so Avstrijci svoje posebne interese popolnoma na stran postavili in da zasledujejo pri vseh operacijah zgolj velike cilje vojne in dosego zmage na odločilnih točkah. Zadnja operacija Hindenburga je bila samo vsled tega mogočna, da je avstrijska armada na drugih delih bojišča posegla vmes. Na kak način se je to v posameznostih zgodilo, se iz lahko razumljivih vojaških ozirov ne more natančno pojasniti. Šele pozneje, kadar bo mogoče od teh gibanj vzeti zastor, se bo spoznalo, na kako izvrsten način sta se obe armadi in njih voditelji med seboj podpirali. List opozarja na znatne uspehe avstro-ogrške armade na južnem krilu in končuje: Ta pripelje soglasno sodelovanje obeh armad v prihodnjih dneh do popolnega uspeha in bo dokazano, da se da tudi v zveznih vojnah pri skupni uporabi armad različnih držav na istem bojišču potom enotnega energičnega vodstva in zastavljenja vseh razpoložljivih sil sovražnika uničiti.

#### Rusi imajo 4 milijone vojakov na bojišču.

Iz Londona javljajo natančne podatke o številnosti ruske armade. Rusi so postavili 21 armadnih korov proti Nemčiji in 15 proti Avstro-Ogrski. K temu prihajajo še štiri armade drugega poziva, tako da znaša celokupna sila ruske armade na severnem bojišču 3 in pol milijona mož. Poleg tega so Rusi postavili proti Turkom močno armado, ki šteje pol milijona mož.

#### Uspehi pri Wolbronu in Pilici.

Bitka v ruski Poljski se pri velikem mrazu energično nadaljuje na obeh straneh. Naše čete so zavzele več oporišč, zlasti so pridobile na prostoru proti Wolbronu in obeh straneh kraja Pilice ter zopet vjele mnogo sovražnikov. Sicer je položaj neizpremenjen. V notranjosti monarhije se nahaja 110.000 vojni vjetnikov, med temi 1000 častnikov.

#### Bitka v ruski Poljski še traja. — 29.000 vjetih.

Orjaška borba v ruski Poljski še traja. Dosedaj so naše čete v tej bitki vjele 29.000 mož ter vplenile 49 strojnih pušk, kakor tudi mnogo drugega vojnega materiala.

#### Naša armada je prekorala grebene Maljen- in Suvoborplanine.

Naše čete so v težkih bojih že povsodi prekorale močvirnato nižino reke Kolubare ter v napadu na vzhodnje višine pridobile na prostoru. Več srditih protinapadov sovražnih rezerv smo odbili z vilikimi izgubami za nasprotnika. Mnogo vjetnikov in uskokov. Jugovzhodno od Valjeva so

naše čete, boreč se, prekorale s snegom pokrite grebene Maljeva in Suvobora. Tamkaj smo včeraj zopet vjeli 10 častnikov, nad 300 mož in vplenili 3 strojne puške.

### Nemško-francoska vojna.

#### Na francosko-nemškem bojišču.

V zapadni Fladriji in na severnem Francoskem ni bistvenih sprememb. Omehčana, na pol zamrzla tla in snežni viharji ovirajo naše kretnje. Francoski napad pri Combraiju, jugovzhodno od Verduna, smo odbili.

#### Ponesrečen napad na Zeppeline v Friedrichshafenu.

Dne 21. t. m. opoldne sta priplula dva sovražna aeroplana nad mesto ter metala bombe na delavnico za Zeppeline in na hangar. Vrgla sta pet bomb, ki pa niso napravile posebne škode. Na aeroplana se je takoj streljalo. Eden je padel zadet na tla. Težko ranjenega avijatika, nekoga angleškega mornariškega častnika, so prepeljali v bolnico. Drugi aeroplan je ušel. Kakor pa se trdi, je pozneje padel v Bodensko jezero.

#### Položaj na francosko-nemškem bojišču.

Boji pri Nieuportu in Ypernu še trajajo. Malo angleško brodovje, ki se je dvakrat približalo obrežju, je prepodila nemška artilerija. Ogenj angleških ladijskih topov je bil brezuspešen. V Argonskem lesu pridobivajo Nemci korak za korakom na tleh. Iztrgali so Francozom drug strelski jarek za drugim, oporišče za oporiščem. Vsak dan vjamejo Nemci nekaj sovražnikov. Nasilno rokognosciranje proti nemškim pozicijam vzhodno od reke Mosel so preprečili s svojim protinapadom.

#### Brezuspešni poskusi Angležev, izkrcati čete na belgijski obali.

Angleži so se poskusili, izkrcati na belgijski obali. Angleška mornariška infanterija je hotela udariti na Ostende. Poskus pa se je popolnoma ponesrečil.

### Nemško-ruska vojna.

#### Boji na celi črti na vzhodu.

Na Poljskem se še vrše borbe za zmago. Boji južno od Plocka, v okolici Lodza in pri Čenstohovu trajajo dalje.

Nemci nadaljujejo zasledovanje sovražnika, ki so ga odbili preko Mlave in pri Plocku.

#### 15.000 Rusov vjetih.

Zaveznički energično in uspešno nadaljujejo svoje napade na Ruskem Poljskem.

Naše južno bojno krilo je doseglo sektor ob Szreniawi. Posamezni protisunki sovražnika so bili odbiti. Doselej so c. in kr. čete vjele nad 15.000 Rusov. Odločitev še ni padla. Tudi zahodno od Dunajeca in v Karpatih se vrše večji boji.

Napad zveznih armad na ruske glavne sile v ruski Poljski napreduje na vsi fronti. V bojih severnovzhodno od Čenstohova sta se vdala dva sovražna bataljona.

#### Rusi se umikajo proti Mlavi.

Zapadno od jezerske planote so se Rusi polastili nezasedene poljske utrdbe in v njej nameščenih starih, nepremičnih topov. Deli sovražne armade, ki so šli nazaj preko Mlave in Lipna, se nadalje umikajo. Južno od Plocka je naš napad napredoval.



znani, jih v vsem obsegu prizna, ter se jim brez-pogojno ukloni. Ponudbi je priložiti 10% tni vadij, bodisi v gotovini, bodisi v hranilnih knjižicah ali v vrednostnih papirjih. Zakupni pogoji so na vpogled v občinski pisarni med uradnimi urami. Mestno županstvo v Kranju, dne 24. novembra 1914.

**Razglas.** Da ne bo nejasnosti, se dodatno k t. u. razglasu z dne 19. novembra t. l. št. 25067 glede splošnega popisa žita, moke in krompirja dne 1. decembra t. l. v ravnanje objavlja, da morajo ono žito, ki so ga oddali proizvajalci v svrhu zmlatve v mlin in ki se dne 1. decembra t. l. še nahaja v mlinu, prijaviti samo proizvajalci (poljedelci) in ne mlinarji.

**Razglas.** Da se preprečijo izgredi črnovojniških nabornikov odreja c. kr. okrajno glavarstvo na podlagi § 54 obrtnega reda: 1. V nedeljo dne 29. novembra t. l. je prepovedano imetnikom ozir. zakupnikom gostilničarskih in krčmarskih obrtov v občinah Kranj, Hrastje, Naklo, Predoslje, Šenčur in Voglje ter v krajih Gorenjasava in Stražišče, nadalje v občinah Škofja Loka, Stara Loka, in Zminec točiti oziroma prodajati črnovojniškimi nabornikom opojne pijače. 2. Od dveh popoldne iste nedelje naprej pa morajo biti vsi gostilničarski in krčmarski obrti v občinah Hrastje, Predoslje, Šenčur, Voglje in Naklo nadalje v občinah Stara Loka in Zminec sploh zaprti. Prestopki te odredbe kaznovali se bodo v zmislu § 131 obrtnega reda kar najstrožje z denarnimi globami do 1000 K ali z zaporom do treh mesecev in slučajno tudi z odvzetbo obrtne pravice.

**Razglas.** Lov krajevne občine Trata se bode dne 31. decembra 1914 ob 11. uri popoldne na uradnem dnevu v občinski pisarni v Škofji Loki potom javne dražbe v zakup oddal za dobo 5 let t. j. od 1. januarja 1915 do 31. decembra 1919. Zakupni in dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kranju med navadnimi uradnimi urami.

**Razglas.** Vsled vojnih dogodkov prišlo je v naše kraje mnogo poljskih (galiških) beguncev ki so se vsled hitrega bega morali ločiti od svojcev, ne da bi doslej mogli poizvedeti kje se nahajajo posamezni ljudje njihovih družin. Državna uprava hoče sodelovati v svrhu, da se bivališča poizgubljenih oseb čim preje poizvedo. V to svrhu se vsi oni ki pogrešajo kakega svojca pozivljajo, da se tu uradno zglaše, v svrhu da se njih želje zaradi nadaljnega poizvedovanja, na zapisnik vzemo. Oni pa, ki ne bi utegnili priti na sedež glavarstva naj to sporeče svojemu županstvu, katero jih bo potem, ko se mu od tukaj pošlje dotična vprašalna oz. poizvedovalna pola, zaslialo. Ta naredba pa velja samo za civilne osebe. Za vojaške osebe pa, ki se pogrešajo, je vojna uprava uredila posebno poizvedovalnico. Tudi za dalmatinske begunce, razglas nima veljave.

**„Miklavžev večer“.** Narodna čitalnica v Kranju priredi tudi letos svojim članom 5. decembra v svojih prostorih običajni miklavžev večer. Tam bo sv. Miklavž s svojim nebeškim in peklenjskim spremstvom ob 6. uri zvečer obdaroval pridne otroke.

**Kranjska dežela in vojno posojilo.** Deželni odbor je sklenil, da podpiše na račun ustanovnih fondov nahajajočih se v deželni upravi 2 in pol milijona kron, na račun splošnih deželnih sredstev za pol milijona kron, skupaj torej 3 milijone kron vojnega posojila.

**Deželni proračunski provizorij za leto 1915.** Po sklepu deželnega odbora se bodo za leto 1915 pobirale do prihodnjega zasedanja deželnega zbora vse deželne davščine in doklade v isti smeri, kakor v letu 1914. Ta sklep je potreben najvišje sankcije.

**Nadaljna uredba moratorija.** V justičnem ministrstvu se je te dni vršila anketa o likvidaciji moratorija. Večina udeležencev je bila za to, da se naj vse obveznosti, ki so zapadle pred 31. avgustom poplačajo do januarja in sicer 35% v decembru, 40% pa v januarju (25% se je moralo že glasom sedanjega moratorija plačati). Nova naredba naj podaljša rok za obveznosti, ki so zapadle, oziroma zapadejo v septembru, oktobru, novembru in decembru na ta način, da postanejo septemberske obveznosti plačljive v dveh obrokih v februarju in marcu. Predlog praških trgovcev, da naj se likvidacija moratorija vrši bolj polagoma in sicer v 10 procentnih obrokih, je bil odklonjen. O celem vprašanju se bodo vršila še nadaljna posvetovanja.

**Za pomorske aspirante** so imenovani absolvirani srednješolci: Vladimir Andoljšek, Ivan Levec, Metod Pirč, Mirko Pleiweis, Alfonz Zajc in Erih Cuber.

**Gališki deželni odbor** naznanja, da uraduje zanaprej začasno na Dunaju l., okraj Dominikanerbastei št. 19. Istotam se nahaja tudi gališka deželna banka. To v vednost Poljakom in Rusinom, ki se nahajajo v naših krajih.

**Iz ljudskošolske službe.** Za suplentko v Trbojah je bila imenovana Doroteja Heinricherjeva.

**Podkovska šola** v Ljubljani. Sestmesečni tečaj na tej šoli se prične dne 4. januarja. Poleg podkovstva se učenci uče ogledovanja klavne živine in mesa. Prošnje za sprejem je vložiti do 15.

decembra pri ravnateljstvu podkovske šole v Ljubljani.

**Določbe glede klanja telet.** S 17. oktobrom 1914 stopila je v veljavo ministrska naredba z dne 14. oktobra 1914 št. 285 drž. zak., s katero se omejuje klanje telet. Glasom te naredbe se smejo teleta v starosti do šest mesecev v svrhu zakola prodati ali zaklati le z dovoljenjem od okrajnega glavarstva za to nastavljenega zaupnika. Imena in bivališča teh mož za vsako občino se bodo od strani županstev obelodanila. Od oblastvenega dovoljenja za zakol s teleta, ki so v svrhu zakola uvažajo iz inozemstva, b) teleta, ki so bila dokazano pred veljavo te naredbe v svrhu zakola nakupljena in ki se jih tekom osem dni zakolje, c) teleta, ki se ne morejo v sili zaklati. V slučaju dovolitve zakola izda omenjeni zaupnik posebno izkaznico (dovoljenje za zakol), ki jo je pri prodaji teleta izročiti kupcu. Prilčno zakola odvzame to dovoljenje živino- in mesooglednik, ki mora te izkaznice zbirati ter oddati vsak teden potom županstva podpisane uradu. Proti zavrnitvi dovoljenja za zakol dopuščena je tekom 14 dni pritožba na okrajno glavarstvo. Prestopke te naredbe bo kaznovala podpisana politična oblast z denarnimi globami do 500 K ozir. z zaporom do enega meseca, trgovce z živino ali mesarje pa razventega slučajno tudi z odvzetbo obrtne pravice. Izrecno se opozarja, da je v smislu § 17 zakona z dne 11. avgusta 1890 št. 4. dež. zak. iz l. 1891 prepovedano klanje telet pod starostjo štirih tednov in predno imajo prednje mlečne zobe.

**V Radovljici** je umrla gospa Ana Avguštin, soproga ondotnega posestnika, mesarja in gostilničarja, gospoda Ivana Avgušlina, v starosti 32. let.

**Umrla** je dne 14. novembra v Struževem pri Kranju po dolgem bolehanju gospa Ivana Sporn, soproga prožnega mojstra in posestnika gospoda Jurija Sporna, v 52. letu starosti.

**Pregnan vlomilec.** Neznani zločinec je v nedeljo poskusil vlomiti v hišo posestnika Simona Starmana na Suhu pri Kranju. Gospodarja ni bilo doma, a slučajno je prišla mimo hiše posestnica in je tatu pregnala.

**Nabiralna pola** za „Rdeči križ“ Cerklje Blaž Marija 1.40, Bašič Marija 0.50, Benda Ivana 0.50 Brgant Johana 3.—, Brovne Janez 2.—, Bašič Anton 0.40, Brgant Marija 1.—, Brešar Angela 0.80, Brgant Apolinija 0.70, Brgant Jožef 1.—, Bolka Andrej 1.—, Bolka Miha 1.—, Bučar Simon 1.—, Bolka Jožef

2.—, Bolka Simon 2.—, Bergant Martin 1.50, Bergant Mana 1.40, Bolka Neža 3.—, Bolka Mica 1.—, Bolka Marijana, 1.—, Bobnar Marija 2.— Bolka Jožef 0.40, Blaž Janez 4.—, Butalič 3.—, Bastič Marija 0.50, Burgas Josip 10.—, Blaž J. 2.—, Cvirn M. 1.—, Cimzar Stefan 1.—, Cimzar J. 0.40, Ciprle Janez 1.50, Ciprle Anton 1.—, Ciprle Franc 0.34, Capuder Marija 0.40, Černivec A. 1.—, Čebulj Janez 2.—, Čarman Janez 1.—, Čimzar Marija 1.—, Čimzar Jakob 1.—, Čimzar A. 0.40, Čimzar Johana 1.—, Čimzar Marija 0.40, Čimzar Franc 50, Čarman Ivana 2.—, Čarman Matevž 2.60 Čimzar Marija 1.—, Česen Johana 1.—, Čimzar Marija 2.—, Česen J. 2.—, Dolinar Marija 1.— Dolinar Franc 20.—, Dolinar Franciška 1.—, Drobana Ivana 1.—, Delavc Jožef 0.60, Delavc Janez 1.— Delavc Jožef 1.—, Delavc Angela 0.40, Delavc M. 1.—, Delavc Marija 0.60, Derbnišek Avgustin 7.40, Dežman Janez 1.—, (Dalje prih.)

## ZADNJE VESTI.

### Boji v Karpatih.

Bitka v ruski Poljski je na velikem delu svoje fronte navzela značaj stoječega boja. V zapadni Galiciji odbijajo naše čete ruske sile, ki so prodrele preko doljeni tok reke Dunajec. Hudi boji v Karpatih še trajajo.

### Položaj pred Przemyslom.

Vrhovno armadno poveljstvo je sporočilo na merodajno mesto, da ni doslej sovražnik pri svojem drugem obleganju Przemysla nikjer napredoval. Trdnjavski fori niso trpeli nobene zabeležbe vredne škode vkljub srditim ruskim naskokom. V poročilu nekega štabnega častnika iz Przemysla vrhovnemu poveljniku se javlja, da je položaj braniteljev tak, da se ni treba vznemirjati radi nadaljne usode trdnjave.

### 40.000 mož vjetih, 70 topov vpienjenih.

V bojih naših čet pod generalom pl. Mackensonom pri Lodzu in Lowiszu so imele ruska I. in II. in deli V. armade težke izgube. Razen mnogih mrtvih in ranjenih so izgubili Rusi nič manj kakor okrog 40.000 neranjenih vjetnikov. Vplenili smo 70 topov, 160 municijskih vozov in 156 strojnih pušk, nerabnih pa smo napravili 30 topov. Tudi v teh bojih so se vkljub velikim žrtvam najsijajneje izkazali oddelki naših mladih čet.

Mestna občina Kranj javlja pretresljivo vest, da je njen častni občan, skladatelj slovenske himne, gospod

## Davorin Jenko

previden s svetotajstvi naše svete vere, po daljšem bolehanju, v osemdesetem letu svoje starosti dne 25. novembra 1914. v Ljubljani mirno v Gospodu izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb rajnkega se vrši v Ljubljani, v soboto, dne 28. t. m. popoldne ob 3. uri iz hiše žalosti, Kolodvorska ulica 11, na pokopališče k sv. Križu.

Slava njegovemu spominu!

V KRANJU, dne 26. novembra 1914.

## Lovro Rebolj v Kranju

### Glavni trg

20 52-43

Ravnokar mi je došla **velika zaloga storjene obleke za moške**, kakor tudi za **ženske pelerine**, monteljni i. t. d. Priporočam vljudno sl. občinstvu zalogo in svojo delavnico na **Glavnem trgu**. Postrežba točna in solidna.

### Kokriško predmestje

v lastni hiši **zaloga šivalnih strojev in potrebščin**. Ravno tam **gostilna**, kjer točim najboljša vina in pivo ter postrežem vedno z **dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili**.

Imam tudi obrt za nakup in prodajo posestev in zemljišč.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje  
**dr. Edv. Globočnik**  
 okrožni zdravnik in zobozdravnik in  
**Fr. Holzacker**  
 konc. zobotehnik  
**v Kranju**

v Hlebšovi hiši, nasproti rotovža,  
 je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah dopoldne na razpolago.

5 52-45



**Spominjajte se  
 Rdečega križa**

**Kupujte ostanke!**

**Najstarejša  
 trgovina**

**Ferd. Sajovic**  
 v Kranju  
 (poprej J. C. Pleiweiss)

**Kupujte ostanke!**

3 52-45

priporoča za

**jesensko sezijo**

svojo bogato zalogo zimskega modnega blaga, sukna za ženske obleke, barhenda za bluze in obleke, zimskih ševijotov, kamgarnov in lodnov, kakor tudi vsega drugega manufakturnega blaga. Volneni robci, pleti, ogrinjalke in pleteni robci najnovejših vzorcev in najboljše kakovosti. Zimske srajce, jopice in hlače za ženske, moške in otroke.

**Svilnati robci najnovejših uzorcev.**

9-46



Najbolje in najceneje se kupi pri turški

**RUDOLF RUS**

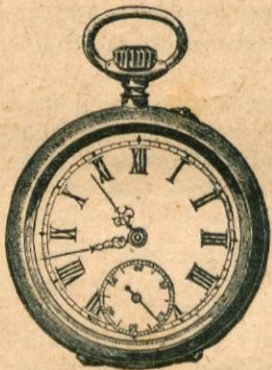
v Kranju (poleg lekarne)

Ustanovljeno leta 1885.

Prva in največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Strego solidnajin poštna postrežba.



**Suhe gobe**

in druge deželne pridelke v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah kupuje

**M. RANT, KRANJ**

trgovina mešanega blaga in deželnih pridelkov

**Trboveljski in češki premog.**

**Restavracija pri kolodvoru**

priporoča dobro kuhinjo, pristna vina, češko budjeviško pivo.  
 Lep senčnat vrt.

8 52-46

Najbolj varno naložen denar v vsem  
 političnem kranjskem okraju!

**Mestsna hranilnica v Kranju**

obrestuje hranilne vloge po

**Splošni rezervni zakladi  
 (lastno premoženje) nad  
 352.000 kron!**

Hranilnica posoja na zemljišča po 5 1/2% na leto in na amortizacijo v 45 letih, tako da na primer dolžnik v teku 45 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

Koncem leta 1913. je bilo stanje hranilnih vlog nad

**5 milijonov 442 tisoč kron.**

Posojil na zemljišča ter posojil občinam nad 4 milijone kron.

**4 1/2 %**

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nedvignjene vložne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglašati radi tega pri hranilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge res varne, priča zlasti to:

**da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev, ter župnišča cerkveni denar.**

Ta najstarejši denarni zavod v **Kranju**

**uraduje na rotovžu**

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne.